

Anonymiseret version

Oversættelse

C-24/21 - 1

Sag C-24/21

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

14. januar 2021

Forelæggende ret:

Tribunale ordinario di Pordenone (Italien)

Afgørelse af:

4. januar 2021

Sagsøger:

PH

Sagsøgte:

Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia

Direzione centrale risorse agroalimentari, forestali e ittiche –
Servizio foreste e corpo forestale della Regione Autonoma Friuli
Venezia Giulia

[Udelades]

TRIBUNALE DI PORDENONE (retten i Pordenone)

Afdeling for civile sager

Retten [udelades] har afsagt følgende

KENDELSE

i den civilretlige sag [udelades]

mellem

DA

PH [udelades]

– sagsøger –

og

REGIONE AUTONOMA FRIULI VENEZIA GIULIA (den autonome region Friuli Venezia Giulia) [udelades];

Direzione centrale risorse agroalimentari, forestali e ittiche – Servizio foreste e corpo forestale della Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia (centraldirektoratet for landbrugsfødevarer-, skov- og fiskeressourcer – afdeling for skove og skovvæsen i den autonome region Friuli Venezia Giulia) [udelades];

– sagsøgte –

Genstand: Indsigelse mod kendelse om betalingspåkrav [udelades].

BEGRUNDELSE

Med stævning forkyndt for Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia og, som følge af kendelse af 8. maj 2020, for Direzione centrale risorse agroalimentari, forestali e ittiche – Servizio foreste e corpo forestale della Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia, har PH i eget navn og i sin egenskab af indehaver af og juridisk repræsentant for enkeltmandsvirksomheden In Trois fremsat indsigelse mod kendelse om betalingspåkrav nr. 070440/2019 (afsagt efter kontrollen den 11.8.2015), hvormed vedkommende blev pålagt at betale et beløb på 5 000,00 EUR som følge af overtrædelse af artikel 2.1 i Friuli Venezia Giulias regionallov nr. 5/2011.

Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia og, efterfølgende, ovennævnte centraldirektorat har givet møde [udelades] og gjort gældende, at søgsmålet er ugrundet.

[Udelades] Inden nærværende ret kan vurdere tvistens realitet, [org. s. 2] har den fundet det nødvendigt at tage stilling til anmodningen om, at sagen forelægges EU-Domstolen til præjudiciel afgørelse.

[Udelades] [*indledende indsigelser, som kun er relevante for den nationale sag*]

Hvad angår anmodningen om, at sagen forelægges Domstolen til præjudiciel afgørelse, bemærkes følgende.

Ved den præjudicielle forelæggelse i henhold til artikel 267 TEUF kan den nationale ret anmode Den Europæiske Unions Domstol (herefter »Domstolen«) om at udtale sig om fortolkningen eller gyldigheden af EU-retten, idet denne grundlæggende mekanisme har til formål at sikre en ensartet fortolkning og anvendelse af EU-retten inden for Unionen.

Det tilkommer den nationale ret at afgøre, om spørgsmålet skal forelægges Domstolen (Domstolens dom af 16.12.2008, C-210/06, Cartesio, og af 21.7.2011, C-104/10, Kelly), mens parterne blot kan udtrykke ønske om en indbringelse af sagen for Domstolen (Domstolens dom af 3.7.2014, C-19/14, Talasca).

Den nationale ret kan, medmindre den skal træffe afgørelse i sidste instans (Domstolens dom af 11.9.2014, C-112/13, A mod B m.fl.), frit og på ethvert trin i proceduren beslutte at forelægge Domstolen ethvert præjudicielt spørgsmål, hvis besvarelse efter rettens opfattelse er nødvendig for at træffe afgørelse.

Det samme fastsættes i punkt 12 i »Anbefalinger til de nationale retter vedrørende forelæggelse af præjudicielle spørgsmål« (2019/C 380/01) [udelades] [org. s. 3] [udelades] [den nævnte bestemmelses tekst]

I den foreliggende situation blev PH sanktioneret af den administrative myndighed i medfør af artikel 2.1 i regionallov nr. 5/2011 [indført ved artikel 2, stk. 26, litra a), i regionallov nr. 15/2014], som har overskriften »Specifikke foranstaltninger, der skal forhindre utilsigtet forekomst af GMO'er i konventionelle og økologiske afgrøder«, og bestemmer: »For at forhindre utilsigtet forekomst af GMO'er i konventionelle og økologiske majsafgrøder i Friuli Venezia Giulias område, der er kendetegnet ved dyrkningsmønstre og bedriftsstrukturer, som influerer på graden af blanding af GM- og ikke-GM-afgrøder, udelukkes dyrkelse af genetisk modificeret majs ved anvendelsen af beføjelsen i punkt 2.4 i Kommissionens henstilling 2010/C 200/01 af 13. juli 2010 om retningslinjer for udvikling af nationale sameksistensforanstaltninger til at forhindre utilsigtet forekomst af gmo'er i konventionelle og økologiske afgrøder. Den, der dyrker genetisk modificeret majs, pålægges en administrativ bøde på mellem 5 000 og 50 000 EUR af afdelingen med kompetence for det regionale skovvæsen.«

Punkt 2.4 i Kommissionens henstilling 2010/C 200/01 af 13. juli 2010, som har overskriften »Foranstaltninger til udelukkelse af gmo-dyrkning i større områder («gmo-frie områder»)«, er affattet således: »Forskelle i regionale aspekter, f.eks. klimaforhold (som influerer på bestøvernes aktivitet og på transporten af luftbåren pollen), topografi, dyrkningsmønstre og sædskiftesystemer eller bedriftsstrukturer (herunder omgivende strukturer, såsom hække, skove, uopdyrkede områder og markernes placering), kan influere på graden af blanding af GM-afgrøder og konventionelle og økologiske afgrøder og på de foranstaltninger, der er nødvendige for at forhindre utilsigtet forekomst af gmo'er i andre afgrøder. Under visse økonomiske og naturbetingede forhold bør medlemsstaterne overveje muligheden af at holde gmo-dyrkning ude fra større dele af deres område for at forhindre utilsigtet forekomst af gmo'er i konventionelle og økologiske afgrøder. Sådanne udelukkelsestiltag bør være betinget af, at medlemsstaterne kan godtgøre, at det ikke er muligt at opnå en tilfredsstillende renhedsgrad i de pågældende områder ved hjælp af andre foranstaltninger. Restriktionerne bør desuden stå i forhold til det tilstræbte mål (dvs. beskyttelse af konventionelt og/eller økologisk landbrugs særlige behov).«

Artikel 26a i direktiv 2001/18 fastsætter: *»I. Medlemsstaterne kan træffe passende foranstaltninger for at forhindre utilsigtet forekomst af GMO'er i andre produkter. [...] 2. Kommissionen indsamler og samordner oplysninger baseret på undersøgelser på fællesskabsniveau og nationalt plan, overvåger udviklingen i sameksistensen mellem genetisk modificerede, konventionelle og økologiske afgrøder i medlemsstaterne [org. s. 4] og fastlægger retningslinjer herfor baseret på disse oplysninger og observationer.«*

Artikel 16, stk. 1, i Rådets direktiv 2002/53/EF [af 13. juni 2002] om den fælles sortliste over landbrugsplantearter, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003, bestemmer: *»Medlemsstaterne drager omsorg for, at frø af sorter, der er godkendt i henhold til dette direktiv eller på grundlag af principper svarende til principperne i dette direktiv, med virkning fra den i artikel 17 omhandlede offentliggørelse ikke underkastes nogen form for handelsrestriktioner med hensyn til sorten.«* Direktivets artikel 17 fastsætter: *»I overensstemmelse med de af medlemsstaterne givne oplysninger, og efterhånden som disse fremkommer til Kommissionen, sørger denne for offentliggørelsen i De Europæiske Fællesskabers Tidende, C-udgaven, under betegnelsen »Fælles sortliste for landbrugsplantearter« af alle sorter, hvis frø og planter i henhold til artikel 16 ikke er underkastet handelsrestriktioner med hensyn til sorten [...].«*

Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia har gjort gældende at have vedtaget regionallov nr. 5/2011 med det formål at anvende princippet i artikel 26a i direktiv 2001/18 og henstillingen af 13. juli 2010 samt tilføjet, at lovens artikel 2.1, der fastsætter sameksistensforanstaltninger i områder, hvor der dyrkes majs, er blevet indført ved artikel 2, stk. 26, litra a), i regionallov nr. 15/2014 som følge af Domstolens dom af 6. september 2012, [C-36/11], Domstolens kendelse af 8. maj 2013, [C-542/12], og EU Pilot sagen mod den italienske stat samt efter den positive udtalelse fra EU.

Det skal konstateres, at det er uomtvistet mellem parterne, at MON 810-majs frit kan markedsføres inden for EU, men at denne sort – i henhold til ovennævnte regionallov nr. 5/2011 – ikke må dyrkes i hele regionen Friuli Venezia Giulia.

I kendelse af 8. maj 2013, C-542/12, om et andet retligt spørgsmål fastslog Domstolen, at *»[...] de forelagte spørgsmål skal besvares med, at EU-retten skal fortolkes således, at dyrkningen af GMO'er såsom sorter af MON 810-majs ikke kan underlægges en national tilladelsesprocedure, når anvendelsen og markedsføringen af disse sorter er tilladt i henhold til artikel 20 i forordning nr. 1829/2003, og sorterne er optaget på den fælles sortliste fastsat ved direktiv 2002/53. Artikel 26a i direktiv 2001/18 skal fortolkes således, at den ikke giver en medlemsstat mulighed for generelt at forhindre dyrkningen på dens område af sådanne GMO'er med den begrundelse, at opnåelsen af en national tilladelse ville udgøre en sameksistensforanstaltning, som skal forhindre utilsigtet forekomst af GMO'er i andre [org. s. 5] afgrøder«* (præmis 33).

For fuldstændighedens skyld skal det konstateres, at Kommissionen ved gennemførelsesafgørelse [2016/321] af 3. marts 2016 har fastsat forbuddet mod dyrkelse af genetisk modificeret MON 810-majs på hele det italienske område [artikel 1: »*Dyrkning af genetisk modificeret MON 810-majs (Zea mays L.) forbydes i de områder, der er opført i bilaget til denne afgørelse*«, og bilagets nr. 8) nævner Italien]. Denne afgørelse er imidlertid blevet vedtaget, efter PH begik den overtrædelse, der er genstand for den foreliggende sag, idet rapporten over lovovertrædelse er dateret 11. august 2015.

På ovenstående baggrund og henset til *petitum* [annullation af den anfægtede foranstaltning] og *causa petendi* [overtrædelse af en række EU-retlige og nationale bestemmelser] i PH's søgsmål rejses spørgsmålet om, hvorvidt forbuddet i artikel 2.1 i regionallov nr. 5/2011, hvormed der er blevet indført sameksistensforanstaltninger, som indebærer forbud mod dyrkelse af MON 810-majs i regionen Friuli Venezia Giulia, er foreneligt eller i strid med hele opbygningen af direktiv 2001/18, også i lyset af forordning 1829/2003 og oplysningerne i henstilling 2010/C 200/01.

Endvidere rejses spørgsmålet om, hvorvidt forbuddet mod dyrkelse af genetisk modificeret MON 810-majs, hvis markedsføring i EU fortsat synes at være tilladt, udgør en foranstaltning med tilsvarende virkning, forstået som »[e]nhver af medlemsstaternes bestemmelser for handelen, som direkte eller indirekte, øjeblikkeligt eller potentielt, kan hindre samhandelen i Fællesskabet« (Domstolens dom af 11.7.1974, [8/74], Dassonville), der således er i strid med artikel 34 TEUF, 35 TEUF og 36 TEUF.

Af de ovenfor anførte grunde finder retten, at det er nødvendigt at forelægge Domstolen de i domskonklusionen angivne spørgsmål.

Den foreliggende sag udsættes på Domstolens afgørelse.

Af disse grunde

forelægges Domstolen i henhold til artikel 267 TEUF

følgende præjudicielle spørgsmål:

- 1) Er forbuddet i artikel 2.1 i Friuli Venezia Giulias regionallov nr. 5/2011, hvormed der er blevet indført sameksistensforanstaltninger, som indebærer forbud mod dyrkelse af MON 810-majs i regionen Friuli Venezia Giulia, foreneligt eller i strid med hele opbygningen af direktiv 2001/18, også i lyset af forordning 1829/2003 og oplysningerne i henstilling 2010/C 200/01?
- 2) Udgør ovennævnte forbud også en foranstaltning med tilsvarende virkning, der således er i strid med artikel 34 TEUF, 35 TEUF og 36 TEUF?

[Udelades] [org. s. 6] [udelades]

Pordenone, den 4. januar 2021

[udelades]

ARBEJDS
DOKUMENT